

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
15/3783

Vår ref
17/1086

Dato
2. oktober 2017

NOU 2017:5 En påtalemyndighet for fremtiden - Høring

Vi viser til brev av 5. mai 2017 med vedlegg om ovennevnte.

Saken har vært forelagt Samferdselsdepartementets underliggende etater – Jernbanedirektoratet, Kystverket, Luftfartstilsynet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Statens havarikommisjon for transport, Statens jernbanetilsyn, Vegdirektoratet og Vegtilsynet.

Vedlagt oversendes høringsuttalelse fra *Nasjonal kommunikasjonsmyndighet* som mener straffebestemmelsen i ekomloven (lov 4. juli 2003 nr. 83) bør beholdes. I ettersendt melding har de vurdert at dette også gjelder postloven (lov 4. september 2015 nr. 91). Etaten ser ikke behov for å få etterforsknings- eller påtalekompetanse.

Samferdselsdepartementet slutter seg til Nasjonal kommunikasjonsmyndighets uttalelse.

For øvrig har *Samferdselsdepartementet* følgende merknader:

Kystområdet

Vi er kjent med at Kystverket vurderer det som viktig at spesialkompetanse på miljøkriminalitets-området bevares og styrkes. En spesialisering av påtalemyndigheten bør ivareta et tilsvarende behov på påtalesiden innen miljøkriminalitets-området.

Et lovutvalg som har fått i oppdrag å utarbeide forslag til ny havne- og farvannslov skal levere sin utredning 1. mars 2017. En vurdering av lovens sanksjonsbestemmelser er omfattet av utvalgets mandat. Samferdselsdepartementet ønsker å avvente utvalgets anbefaling før det tas stilling til om straffebestemmelsene i havne- og farvannsloven skal oppheves eller videreføres.

Når det gjelder losloven (lov 15. august 2014 nr. 61) er vi av den oppfatning at straffebestemmelsen bør få stå. Bestemmelsen er lite brukt, og en oppheving av bestemmelsen vil i svært begrenset grad frigjøre ressurser hos påtalemyndigheten.

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 904

Avdeling
Strategi,- økonomi og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Kjersti Nikolaysen
22 24 81 46

Samferdselsdepartementet mener straffebestemmelsen i losloven bør videreføres, fordi straff som håndhevingsmekanisme ved overtredelse av bestemmelser som beskytter viktige samfunnsmessige interesser er hensiktsmessig. Loslovens formål er å sikre trygg ferdsel til sjøs, både i forhold til sikkerhet og til miljø. Verneinteressene er sterke og det er således rimelig at det innføres straffesanksjoner for brudd på losloven. Som eksempel nevnes at brudd på lospliktbestemmelsen eller hviletidsbestemmelsen vil kunne medføre at sjøsikkerheten svekkes vesentlig. Straff som sanksjon for overtredelse av loven vil også være et alternativ til overtredelsesgebyr.

Vegtrafikkområdet

Til forslag til tiltak nr. 2 om kompetanse, vil departementet bemerke viktigheten av at påtalemyndigheten har nødvendig kompetanse på vegtrafikklovens område. Statens vegvesens (SVV) regionvegkontorer opplever – om enn i varierende grad - at kompetansen til påtalejuristene som behandler anmeldelser fra utekontrollene, (for eksempel på kjøre- og hviletidsområdet og yrkestransportområdet), er noe begrenset.

I forslaget til tiltak nr. 17 nevnes det for det første at å utvide rammene for kontrolletatene til å avgjøre saker ved forenklet forelegg, vil kunne lette påtalemyndighetens arbeid. På vegtrafikklovens område vil straffbare forhold ofte avdekkes av vegvesenets kontrollører, som deretter sender en anmeldelse til politiet.

Samferdselsdepartementet er i utgangspunktet positiv til økt bruk av forenklet forelegg i vegtrafikksaker, forutsatt en løpende faglig vurdering av alvorligheten og skjønnelementet for den enkelte type overtredelse som inngår/kan inngå i ordningen. I lys av at overtredelsene som i dag inngår til dels er alvorlige, og at ordningen primært omfatter brudd på trafikale adferdsregler, mener vi reaksjonsformen fortsatt bør være forbeholdt politiet. Vi tar imidlertid her forbehold for resultatet av behandlingen av NOU 2017: 11 "Bedre bistand. Bedre beredskap", hvor ett av forslagene er å avvikle Utrykningspolitiet (UP) som særorgan. Som sentral og helt avgjørende i den samlede håndhevingen av trafikadferd på vegnettet, er UP også største bruker av ordningen med forenklet forelegg. Aktiv og "riktig" bruk av ordningen fordrer at den enkelte tjenestemann besitter særlig kompetanse til på stedet å vurdere egnet reaksjonsform for den enkelte overtredelse, herunder eventuelt å tilby forholdet avgjort ved forenklet forelegg.

Vurderingen av hensiktsmessigheten av å tildele andre instanser myndighetsoppgaver innen vegtrafikkområdet som tradisjonelt ivaretas av politiet, må også omfatte samlet ressursinnsats ved håndhevingen i dag og ved en eventuell endring i myndighetsfordelingen. Herunder særlig opp mot politiets prioritering av oppgavene knyttet til kontroll- og håndheving av vegtrafikklovgivningen, på alle deler av vegnettet. Vi vil fremheve at politiets innsats, og da særlig Utrykningspolitiets, har vært og er helt avgjørende for trafikksikkerhetsutviklingen og et stadig synkende antall dødsulykker på det norske vegnettet. Den objektive oppdagelsesrisikoen for en rekke kategorier av alvorlige vegtrafikkovertredelser er imidlertid allerede lav og til dels også synkende. For å oppnå en videre positiv utvikling i ulykkesbildet, i samsvar med transportplanens nullvisjon, står det dermed helt sentralt at en eventuell tildeling av begrenset foreleggskompetanse til SVV, må gjøres for å supplere, og ikke for å erstatte, politiets egen håndhevingsvirksomhet, slik at den samlede oppdagelsesrisikoen

øker. Vurderingen av eventuelle overtredelser som kan være aktuelle for en slik kompetansetildeling må uansett vurderes av det enkelte fagdepartement.

I tiltak nr. 17 trekkes det frem at avkriminalisering av mindre overtredelser bør vurderes. Vi er enige med utvalget i at det for enkelte mindre alvorlige overtredelser med klart konstaterbare rettslige og faktiske forhold, kan være effektivt og hensiktsmessig med økt bruk av administrative sanksjoner fremfor straff. En rekke overtredelser av vegtrafikklovgivningen er idag avkriminalisert ut fra en slik tilnærming. Oppfølging i straffesporet vil imidlertid i mange tilfeller være viktig for å synliggjøre alvorlighetsgraden av overtredelser på vegtrafikkområdet, og avkriminalisering vil dermed i noen tilfeller kunne gi uheldig signaleffekt. Også her vil vi trekke frem viktigheten av at det overlates til det enkelte fagdepartement å vurdere og eventuelt fremme forslag om avkriminalisering av overtredelser. Regelverksforvalteren er selv best kjent med hensynet bak de enkelte elementene i regelverket og effekten straffebudene på eget område, og er dermed også best egnet til å foreta de nødvendige faglige avveiningene.

Vi viser for øvrig til at Vegdirektoratet vil avgi egen høringsuttalelse.

Med hilsen

Gyri Solnørdal Jenssen (e.f.)
avdelingsdirektør

Kjersti Nikolaysen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

1 vedlegg

Kopi
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

Ref.: 1702619-3